

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

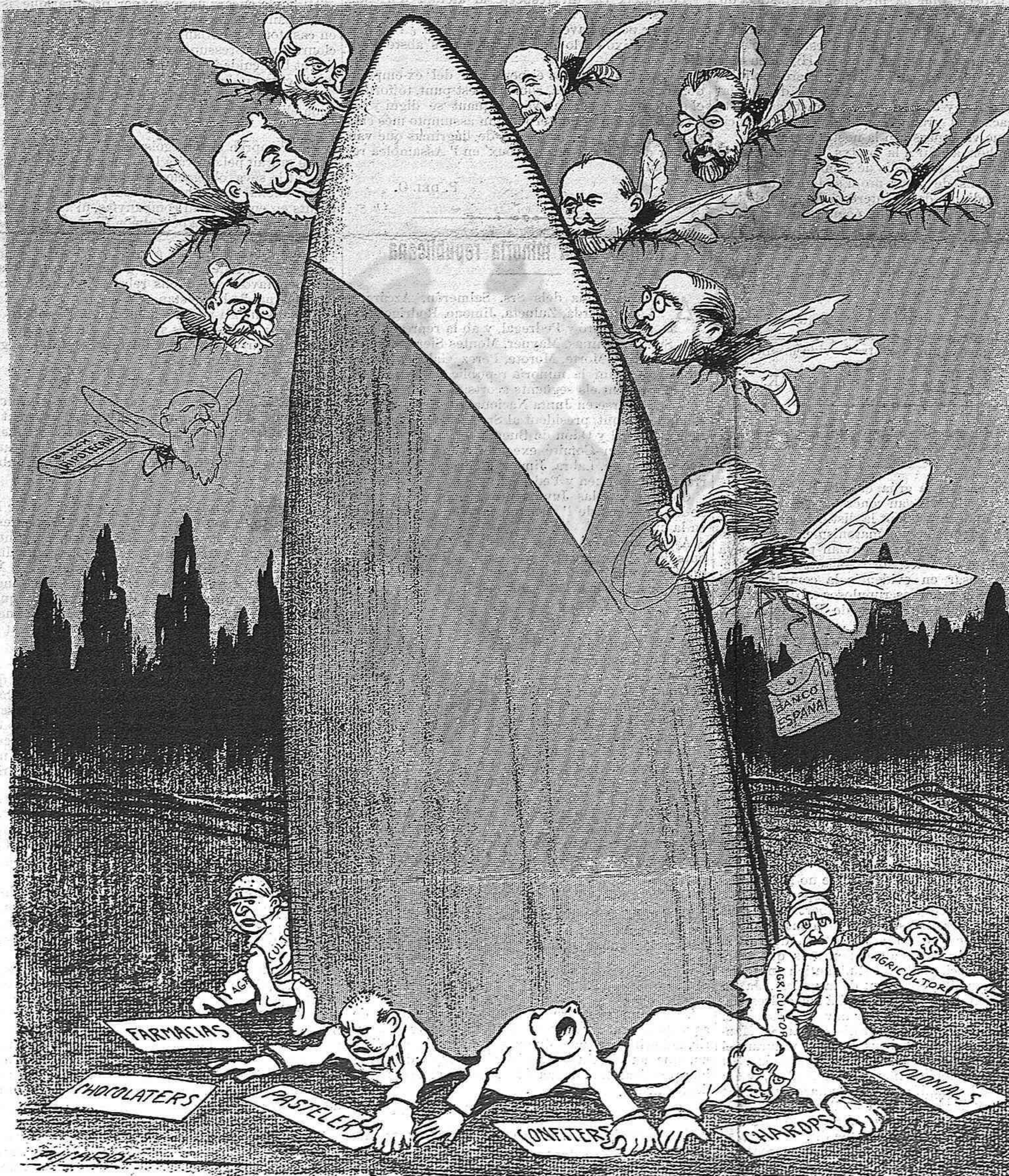
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fors de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

El bloc del sucre

Si 'l país no es amatent
á enviarlo á la quinta forca,
iqué n' aixafará de gent!

ULLADA POLITICA

ELS revolucionaris desde dalt treballan ab totes las sevas forsas pera fer passar el projecte de monopoli dels sucres. En vá alguns diputats s' hi oposan empleant arguments incontrovertibles; en vá de tot' Espanya surten protestas ayradas contra aquest atentat á la llibertat del treball y á la butxaca dels consumidors: els revolucionaris desde dalt fan la causa dels sucraires grossos, dels polítics possessidors de accions liberadas, ó disfrutadors de brevas suculentas en els Consells de Administració, y no s' entenen de rahóns: fan com las moscas; hi ha sucre y se n' hi van.

Lo qu' era una monstruositat quan els liberals volían ferho (aixís ho declará en Maura) es avuy, que ho fan ells, una solució salvadora de una importante industria nacional.

Naturalment que per ells la industria més important de la nació deu ser la que 'ls hi proporciona gangas, prebendas y assignacions en els Consells de administració: l' industria centralista. Y aixís s' explica que no vulguin sentir parlar de autonomia.

Un dels aspectes més repugnants de la seva campanya es l' esforç que fan pera sembrar incompatibilitats y establir divorcis entre las regions. En la qüestió dels sucres pretenen donar á entendre que Catalunya va contra Aragón, ab l' idea de impedir que 'l moviment solidari s' infilti en la terra aragonesa. Afortunadament, contra 'ls acorts favorables al monopoli de alguns fabricants y accionistas de Zaragossa, s' hi han alsat els agricultors, demanant qu' en cas d' establirse 'l trust y la consegüent prohibició d' obrir novas fábricas, se fassa una excepció en favor de las cooperativas de producció.

Pero no es una qüestió de interessos legítims la que 's ventila, sino una qüestió de privilegi capciós, que de generalisarse 'l sistema, donaria per resultat que tant sols podrián dedicarse á l' explotació de un ram industrial, aquells á qui l' Estat tingués á bé afavorir ab l' exclussiva. Lo que 's pretén fer ab el sucre, se podria fer de igual manera ab el pá, ab el ví, ab l' oli, ab la roba, ab el calsat, ab tot. L' Estat seria l' árbitre de determinar els que podrián explotar al consumidor, en un ó altre ram de la producció, á mansalva y sense competencia possible.

Vegis si n' tenia de rahó en Maura, quan desde l' oposició tractava de monstruos aquest projecte, y quánt poca ne té avuy callant y permetent que 'l ministre de Hisenda pretenga imposarlo, prevalgut dels vots de una majoria, qu' en Maura 's va formar para hacer la revolución desde arriba.

Creym que l' obra desdixada del Osma topará ab dificultats extraordinarias. Ell prou apura tots els medis, inclós el de posarla en relació ab la tant desitjada desagravació dels vins. Voldria que 'ls representants de las regions vinícolas l' apoyessin, subjectantlos á una especie de barata gitanesca. «Doneume vosaltres el monopoli dels sucres y jo 'us donaré l' abolicció dels drets de consums en els vins ordinaris.» Y per aixó ha colocat el projecte de desagravació dels vins immediatament després del monopoli dels sucres, de tal manera que si no hi ha temps de aprohar l' últim tampocho n' ha de quedar pera discutir el primer.

Diguis si aixó no es abusar de tot lo abusable, fins de la calor, que fa la vida del Parlament intolerable y que va produhint cada dia novas baixas

entre 'ls diputats y 'ls senadors, amichs ans que tot de la seva comoditat personal, prenentse las cosas á la fresca.

Un detall curiós: la situació de 'n Moret. Diputat á la vegada per Zaragoza y per un districte de la provincia de Granada, enemich del projecte dels sucres, ha estat molt temps titubejant sense saber per quin costat decantarse. Pero á última hora, al votarse el vot particular de minoria contrari al monopoli, tancá 'ls ulls y va tirarse de cap á la sucreta.

Ara sí que podem dir:—Más le valiera estar duermes... ó abstenido.

PEP BULLANGA

Socialisme á l'inversa

¡'s feya una llei fixant el mínim que ha de guanyar tot treballador en una cantitat determinada que li permetés atendre ab desembrás totas las necessitats de la vida, aquesta llei, considerada baix el criteri de la reglamentació del treball, y de coartar per consegüent la llibertat de la contractació, produiria, es cert, en la práctica inculcables conflictes; pero seria digna de respecte per 'l esperit humanitari en qu' estaria informada tenint per objecte donar als treballadors medis suficients de reposar las foras qu' esmersen en l' exercici del treball.

Pero no hi va la societat moderna per aquest camí y fins seria considerada utópica una disposició semblant que al encarrir la má d'obra, encarriria correlativament tots els articles de consum, lo qual obligaria, en sa conseqüencia, á anar augmentant gradualment el mínim del salari, essent difícil precisar fins ahont s' arribaria en aquest paralelisme ascendent.

Donchs bé, lo que fora tatzat de utópich quan se tracta dels pobres, dels treballadors, se reputa viable y molt práctic tractantse dels rics y dels capitalistas.

Ho estém veyent avuy ab el projecte de monopoli dels sucres, encaminat á establir temporalment en favor de una determinada companyia, l' exclusiva en la elaboració de aquest article de primera necessitat. Y es més grave aquest intent que l' exemple que citavam, en quant no 's posa traba de cap mena á la seva acció. Quan la Companyia, abusant de la ventajeta que li proporcionarà la prohibició d' establir novas fábricas que poguessin ferli la competencia, sigui árbitra y mestressa del mercat, comprarà la primera materia al preu que vulgui y expendirà l' article elaborat al preu que li dongui la real gana.

Aixís es el socialisme á l'inversa: no será utópich; pero resulta iníquo, infame, intolerable. Representa la supeditació de tot un país á un petit núcleo d' explotadors amparats per l' Estat.

De aquesta combinació atentatoria á la llibertat del treball ne sofreix el poble en tots els seus estaments: com á consumidors, tots els ciutadans en general; com á treballadors, els productors de las primeras materias necessarias pera l' elaboració del sucre, y els industrials qu' emplean aquest article en els seus productes. Es un cop de mort assestat á tot un país, á benefici exclusiu de una llopada de privilegiats, que haventse ficat en un negoci ruinós, per haverlo calculat malament, per haverlo organitzat pitjor y per haver sigut excessivament despilfarradors en el reparto de cárrechs de luxo y gangas de tota mena entre la gent política, acuden avuy al govern y li demañan pera rescabalar-se, que lligui al país de peus y mans pera expoliarlo sense perill y ab la major comoditat.

Y no es lo pitjor que aixó pretenguin, sino que 'l govern se mostri disposat á concedirlos'hi y s' adelanti 'l ministre de Hisenda á pendre la iniciativa per alcansarho.

En l' anterior situació lliberal, aquest escándol siugé la bandera de 'n Navarrotreverter. El Sr. Maura abominá llavoras de una semblant pretensió, y no obstant avuy es el ministre d' hisenda de 'n Maura, qui alsa aquella mateixa bandera. Y en Maura pare, calla y deixa fer, mentres en Maura, fill—un ministre sense carter, pero qu' influheix poderosament en la política, com á heren del seu papá y coparticipa del poder—impulsa 'l negoci ab totas las sevas energias de xitxaretlo.

¿Qué ha passat aquí, que justifiqui aquest cambi? La premsa senyala noms de personatjes y d' entitats, tots ells de poderosa influencia política dintre del régimen oligárquich que patim, y bastan aquestas citas pera compéndreho tot, sense necessitat de més amplias explicacions. Els que pretenen ser favorecuts son els enemichs del treball honrat y del negoci lícit: son els explotadors eternos de la miseria nacional: son els que, incapassos de cap iniciativa útil y de cap creació feconda 's prevalen de la seva influencia y emplean la seva generositat per obtenir del Estat monopolis y privilegis que 'ls assegurin beneficis monstruosos.

Nosaltres veyém en ells als mateixos homes que avants de la perdua de las colonias, anavan á las Antillas y á las Filipinas á xuclar, á expoliar, á explotar aquells paissos baix la protecció dels governants. Per aixó principalment se perderen aquells rics joyells del patrimoni nacional. Y avuy que las Antillas y las Filipinas els están tancadas, pretenen extendre 'ls seus tentáculos sobre la Península, tractantla com si fos una colonia.

Decididament l' arbre del régimen cultivat ab tanta persistencia per las oligarquias que alternan en el poder, no pot, abrigar sota la seva sombra més

que aquesta plaga odiosa de parásits. Aixís s' explica que lliberals y conservadors, conservadors y lliberals tots siguin uns. ¿Comprenen ara per qué, sempre que 's proposa la reconstitució d' Espanya baix la base de l' autonomia regional, lo mateix els uns que 'ls altres, reganyin las dents y ensenyin las urpias, y palpanse 'l arrodonida panxa coluquin per damunt de tot lo qu' ells ne diuhen la integridad de la patria?

En Maura! ¡L' home que invocant la necessitat suprema, ineludible de hacer la revolucion desde arriba, no va parar fins á arrancar de la ficció electoral al us, una majoria abrumadora!...

¿Han vist may una farsa com aquesta? ¿Per qué la vol fer servir ara aquesta majoria, seva, incondicionalment seva, dócil y obedient á las sevas ordres, que no discuteix, perque tal volta, en gran part ni capissa tan sisquera la importancia, ni la trascendencia dels seus vots? ¿No l' ha posada tota entera á la disposició del seu ministre de Hisenda? ¿No diuhen y asseguran, qu' encare que 'l país en massa 's desganyiti protestant y per més que alguns dignes diputats fassin una oposició formidable, en últim resultat el projecte será llei, per la rahó senzillissima de que vots son trufos?

¿Es aixís com se fa la revolucion desde arriba? Ah! si aquest es el primer acte revolucionari ¡que tal serán els que vinguin darrera!

Nosaltres creyém que 'l caball boig aquesta vegada, com moltas altres, ha donat un mal pas. No es ja possible afrontar impunement la indignació de un país exasperat. Y aquesta indignació va creixent de dia en dia, á mesura que 's va abarcant 'l alcans desastros del projecte Osma, informat en la negociació de la justicia.

Els electors de las regions ensopidas qu' en la passada lluyta deixaren qu' en Maura tallés y cusís á la mida del seu gust, se troban avuy ab representants en Cortes merament nominals y sense comunió ab ells, poch disposats á aténdre'ls, perque després de tot, l' acta la deuen no á n' ells sino á n' en-Maura.

Pero, per fortuna, Catalunya no 's troba en aquest cas. Els diputats catalans res li deuen al govern, tot ho deuen al país que 'ls ha elegit. Y si escoltan la veu pública, comprendrán sense esforç, qu' encare que la qüestió dels sucres, no es de aquellas qu' entrin propiament en l' esfera concreta de la Solidaritat, per l' aspecte que ha prés, per la injusticia qu' entrança, per significar la perpetuació dels abusos intolerables del régimen oligárquich y per sa mateixa extensió nacional, requereix 'l esforç decidit y resolt dels diputats per Catalunya. Hi venen obligats per llei de la conciencia y per interés polítich: ¿Quán trobarán una ocasió més propicia de ampliar per tot Espanya, y de una manera práctica y positiva, la eficacia del gran exemple de independencia electoral que va donare en la nostra terra?

Tots deuen acudir á la bretxa, lluytant com á bons, apurant tots els medis de combat. Prescindixin de qüestions de amor propi si algú s' ha sentit mortificat: abduquin de tot interés personal y de tota afecció particular, si algú ha pogut sentir aquests móvils, que nosaltres no ho creyém, y lluytin y breguin per Espanya, que Catalunya ho vol, ho demana, ho necessita ara més que may.

Y l' projecte no será llei. Y si á pesar de tot ho arribés á ser, encare que no fos llei morta, sería llei matorada de las oligarquias.

Tant mal ferit ne sortiria en Maura, que difícilment podria arribar al octubre, pera consumar el nou atentat que maquina contra la vida municipal y l' existencia de las regions.

P. K.

El terrorisme

Va esbotzarse la grúa en el Congrès. Els diputats solidaris van concretar cárrechs terribles, aplastants, fent la distinció deguda entre 'l terrorisme y el matonisme. Van demostrar que 'ls governs havian probat la seva ineptitud pera descubrir als autors dels atentats, y van posar en evidencia la complicitat d' alguns polítichs poch escrupulosos ab certs elements pertorbadors de la pau de Barcelona y del dret dels ciutadans.

Y per aclarir las cosas, desvaneixent misteris y dutes que afectan á la formalitat de las autoritats y al prestigi dels Tribunals de justicia, demañaren una informació parlamentaria. La majoria, obedient á las ordres d' en Maura, votá que la informació no devia ferse. No fos cas que succehis lo que ab las cireras que al estrirarne una 'n segueixen d' altres. Que quedi tot en la incertitud, y aixís podran viure tranquils tants y tants responsables materials ó morals de la situació d' una ciutat tan rídament combatuda per tota mena d' enemichs, en cástich dels seus esclats d' independencia. Aquest es el criteri dels oligarcas, adversaris de la claretat quan la llum pot perjudicarlos.

Pero el debat parlamentari, ja que no la informació reclamada, ha produhit un fet inesperat.

El Sr. Ossorio pretén haver descubert el fil dels últims atentats terroristas. En un moment donat va ordenar la detenció d' un tal Joan Bull, de tota la seva familia y d' algunas altres personas que estavan ab ell en relacions. El tal Bull, antich anarquista, era en l' actualitat confident de la policia. Ja en temps del Duch de Bivona se posá á las ordres del governador, qui 'l retrubuhia per haverli promés el descubrimient dels atentats terroristas. El Sr. Mazonzo se negá á acceptar els seus serveys, y durant el seu mando ocorregueren algunas explosions. El Sr. Ossorio 'ls admeté de nou, sospitant d' ell, y ab la idea, segons ha manifestat, d' estudiarlo, y durant llarch temps, y per intermediació d' en Memento, li proporcioná algunas cantitats. El Sr. Ossorio 's deixava timar. Aixís á lo menos ho ha dit.

Y succehia que quan en Rull anava corrent de pagas, no hi havia bombas. Pero que tan bon punt li negavan las cantitats que reclamava, ó las hi escatimavan, ¡pataplum! bomba teniam. Més clar ni

l'aygua. Ell per forsa havia de ser l' autor dels atentats. Cultivava un chantage de nou género, el chantage bombístich.

Y com en las sevas combinacions s' havia d' entendre ab diverses personas, resultá que no sempre arribava á mans d' aquests fulanos, en la proporció que ells volian, la part dels subsidis que cobrava en Rull del govern civil. D' aquí se 'n originaren disgustos y disputas entre ells: alguns se 'n anaren de la llengua, en Memento aná lligant caps, el Sr. Ossorio aná fent el capdell y, en un moment donat, já la garriola tots!

¿Que aixó podia haverse fet avants? Pot ser sí. Pero es innegable que s' ha realitat en el moment més oportú pera produhir efecte: es á dir, immediatament després de la interpelació dels diputats solidaris, y quan el detective inglés, Mister Arrow, contractat per la Junta de defensa, anava á entrar en funcions pera descubrir als terroristas, y no molt á gust del Sr. Ossorio.

En aquest moment el Sr. Ossorio dona 'l cop, com pera dir al detective británich:—Mister, ja 'us ne podeu tornar á casa vostra: s' ha acabat l' arrow.

Al arribar aquí, se 'ns ha de dispensar que 'ns abstinguém de fer comentaris y d' exposar ab tota franquesa las nostras impresions. En assumpto d' una índole tan delicada no volém pecar de lleugers. Poch aficionats á anar á ensumar en las oficinas policíacas y en las escribanias dels actuaries, deixarem que la justicia indagui, depuri y aclareixi ab tota llibertat y sense torbar lo més mínim la seva acció. Que aquesta resulti eficaz es lo únich que desitjém. Aixís, donchs, ens abstenim de donar acullida á certs detalls y pormenors que anticipa la premsa ab el seu natural afany informatiu, y que lo mateix poden ser veridichs que inexactes. Al seu dia dirém lo que hem de dir.

Lo únich que 'ns cal fer notar es la premsa ab que la Gaceta dels axinos ha volgut aprofitarse del descubrimient del Sr. Ossorio, pera cubrir els desmans de las kábilas lerrouxistas. Está vist que qui s' ofega s' agafa encare que sigui á un clau ruhent. Pero El Progreso, qu' es molt lliure d' estampar totas las imbecilitats que se li vinguin á las puntas de la ploma, deuria abstenirse, per mica que pogués, de faltar á la veritat. Y la seva ressenya es un teixit de capciositats y embusterias.

Lo mateix cal dir respecte al atentat d' Hostafranchs. En certa manera dona á entendre El Progreso que podria haverlo preparat en Rull. ¿Ab quina finalitat? Aixó es lo que El Progreso s' absté d' indicar.

Va errat de comptes el periódich del ex-emperador. La opinió pública, sobre aquest punt, té format el seu criteri, y será en va tot quant se digui y tot quant se fassi pera enterbolir un assumpto més clar y transparent que las gotas de llágrimas que van brollar dels ulls d' en Lerroux en l' Assamblea republicana.

P. DEL O.

Reunió de la minoria republicana

Ab asistencia dels Srs. Salmerón, Azcárate, Labra, Sardá, Zulueta, Jimeno Rodrigo, Llorénte, Miró y Pedregal, y ab la representació dels Srs. Corominas, Mayner, Montes Sierra, Junoy, Caballé, Gil y Morte, Morote, Pérez Galdós, Llari y Moles, se reunió la minoria republicana 'l dia 8 del actual, prenent els següents acorts:

Constituhirse en Junta Nacional de Unió republicana, nomenant president al Sr. Azcárate y secretaris á Pedregal y Odón de Buen.

Nombrar un Comité executiu compost dels senyors Azcárate, Labra, Jimeno Rodrigo, Montes Sierra, Odón de Buen y Pedregal.

Comunicar á las Juntas provincials un extracte de las sessions de l' Assamblea y 'ls acorts presos en la mateixa.

A continuació s' ocupá en tots els encárrechs rebuts de l' Assamblea y en especial sobre la constitució y procediment del tribunal de honor decretat per aquesta en la seva última sessió.

En lo tocant á las denuncias del Sr. San José, acordá que una comissió composta de un amich del Sr. San José com acusador, y un altre dels senyors Lerroux y Fuente com acusats, designats per la minoria republicana, realisin el treball de informació sobre 'ls fets denunciats com á trámit previ pera la formació del tribunal de honor.

Respecte á la denuncia del Sr. Benítez sobre la inversió donada per en Lerroux á las cantitats remesas pel Doctor Calzada, s' esperarà que aquest arribi y esclareixi 'ls fets, es á dir si 'l diner remés á n' en Lerroux ho fou pera traballs revolucionaris de acort ab l' acció en que 'l partit estava empenyat ó pel contrari era pera qu' en Lerroux destinés aquelles cantitats al objecte que tingués per convenient.

El Comité executiu estudiará un projecte de bases pera sotmetrel á la deliberació de la próxima Assamblea que la minoria convocará en la vinenta tardor.

Tenim un gust especial en donar compte de aquestas acorts als nostres benivolguts correligionaris, adherits ara més que may á la Unió republicana, que subsisteix y subsistirá, á despit dels que han practicat tota mena de traballs y esforços pera destruhirla.

El gran objectiu de la Justicia es sustituir l' idea del dret á la de la violencia, es posar intercalziars entre 'l Govern y l' empleo de la forsa material.—De Tocqueville.

BATALLADAS
PESAR de las nostras reiteradas excitacions, aquesta es l' hora qu' en Lerroux no 's determina á donar comptes de la seva gestió en la *Fraternidad republicana* del carrer de Cortes y de la *Casa del Pueblo* del carrer de Aragó. Tampoch se determina á explicar la inversió de la suma recaudada en suscripció pública, pera costejar el viatge dels testimonis que havian de anar á Madrid á declarar en favor del Sr. Ferrer.

En Lerroux podrá figurarse que l' home que no parla no 's cansa.

Pero cónstili que menos encare 'ns cansarem nosaltres, cumplint l' obligació de recordari qu' está en descubert davant del partit republicá de Barcelona.

Y se 'ns figura que passará ell més fatigas teñintnos qu' escoltar, que no nosaltres recordantli 'l cumpliment dels debers mes rudimentaris que aspectan al home que maneja interessos agens.

Sembla que 'l Sr. Ossorio ha tingut la fortuna de arreglar la vaga dels confiters per medi de una hábil y equitativa transacció.

Ara bé ¿no podria interposar els seus bons oficis per evitar el despido de que venen essent objecte alguns operaris de l' Anónima de tranvías, per la sola culpa d' esser associats.

L' associació es un dret reconegut en las lleys, y encare que no hi ha medis coercitius pera ferlo respectar, n' existeixen més que suficients d' ordre moral pera donar á comprendre als que sistemáticamente el vulneran, que cometen una verdadera iniquitat, y que s' exposan á desencadenar las mes funestas conseqüencias.

Tal com la rahó es engendradora de l' armonia, la imposició es sempre mare de la discórdia. En aquest punt, com en el servey, ningú hauria de ténir major interés que la gerència de l' anónima, en evitar topadas y descarrillaments.

Hi havia encare un medi per procurar que 'ls representants en Cortes tinguessin dietas, com ne tenen en casi tots els Parlaments del món. Se podian incloure en els pressupostos. Pero 'ls de l' olla ja han tingut bon cuidado en consignar en la ley electoral que 'l cárrech de diputat es voluntari y gratuí.

La condició de gratuí, de cap manera l' han volguda eliminar.

Y 's compren el seu egoisme. El cárrech de diputat es gratuí pel qui vá á las Cortes, á cumplir estrictament la seva obligació, sense aspirar á ventajetas de cap mena, ni empleos, ni sous, ni cárrechs retribuïts en empresas ni companyias, ni altres gangas. Pero ja no ho resulta pels que 'n fan base de la seva posició social.

Y aquestas acostuman á residir á Madrid, enganxats en algún dels bandos governants, pera cambiar pels favors que d' ells reben l' adhesió incondicional que 'ls hi prestan.

En sa imensa majoria son cuners. El govern els presenta, y 'ls districtes á falta d' elements que puguin imposarse el sacrifici de representarlos dignament, se 'ls deixan imposar.

Y vels'hi aquí explicada la resistencia á admetre un sistema democrátich, qu' es moneda corrent en tots els paissos ben regits, y en els quals el sistema parlamentari no es una ficció indecent, ni una causa perenne de corrupció política y de despotisme gubernamental.

El *Courrier Europeen*, un dels periódichs de París que ab més serietat defensa las ideas progressivas s' ocupa de la política á Barcelona, enalint la *Solidaritat catalana*. Y al donar compte puntualistat de l' última Assamblea republicana celebrada á Madrid, elogia merescudament el gran triomf obtingut per en Salmerón sobre 'ls seus detractors, quals noms cita, calificantlos de nefastos y indisciplinats.

Y ara que vajin dihen encare, que 'l moviment solidari es regressiu.

Un núcleo de joves intelectuales de Madrid, que honran á la nació ab els seus traballs científichs y literaris, en número de 36, han dirigit un mensatge á la Jovenut catalana, declarantse entusiastas del moviment iniciat á Catalunya y disposats á secundarlo, comprenent qu' es 'l únich que pot crear una Espanya nova, fent adquirir á las institucions patrias el contingut espiritual de que ayuy careixen.

A tal efecte 'ns recomanan que no renunciém els catalans á las peculiaritats de la nostra terra y carácter, sino que las enfondim, que las accentuém, pera que en el xoch fecond ab las dels altres pobles ibérichs se vigorisi la conciencia catalana y emergexi en ells la del propi ideal.

Confessin el seu desatortament els que atribuhian á la Solidaritat, desvettllament de un poble vigorós, y preludi del qu' experimentarà Espanya entera, el migrat objectiu de conquistar unas quantas actas.

Se diu que als polítichs que desempenyan cárrechs en el Consell de Administración de la Companyia general sucrera, aquesta entitat els hi ha fet saber que tenia 50 mil toneladas de aquell dols article en els magatzems, y que si las cosas no s' arreglavan depressa 's veuria obligada á pagals'hi el sou en sucre.

Es una llástima que las cosas s' arreglin, perdentse aixís l' ocasió de fer ab tot aquest sucre y ab els golafres del Consell una colossal perlada de confitura de carabassa.

Desconsolat en alt grau ha sortit el ministre de Marina de la visita que ha fet al Arsenal de Cartagena. Ha dit que li produhia l' efecte de las ruinas de Itálica.

Una pregunta al sincer ministre:—¿De veras es

La intelectualitat torera

—¿Zabe que van á eztancar el azúcar?
—Mientras no eztanquen loz volapiezez, á mí, ¡plim!

no més l' Arsenal de Cartagena que li produheix aquest efecte? Giri la vista al seu entorn, y veurá que política y administració, régm y oligarquias, tot está esquadat, quartejat, desmoronat y á punt de derrumbarse.

No es la romana Itàlica, grandiosa encare, en mitg de sa secular desolació: es la barracota de fira del centralisme, que ja nò pot per més temps tenirse dreta.

Crédits extraordinaris, pera comprar cartutxos maüers... crédits extraordinaris, pera comprar caballs pera la guardia civil.

El senador republicà Odón de Buen vá preguntar: —¿No valdria mill vegadas més que aquests crédits extraordinaris se demanessin pera pagar els pobres mestres d' estudi?

Aixó segons y conforme, amich Odón. Si Espanya estigués constituïda en República, indubtablement que valdria més. Pero dintre del present estat de cosas, no.

—¿Hi ha per ventura ensenyansas mes eloqüents y profitosas que las qu' entran ab sanch?

Tan bon punt va cessar l' abtenció dels lliberals, el Sr. Sol y Ortega va presentar la seva acta de senador... per Romanones.

Y va obrar molt santament: ans que tot, l' agrahiment.

Ara no mes falta que juri l' carrèch, y aprofiti la primera ocasió pera feros saber si está ab en Lerroux ó ab en Moret.

En l' astronomia política local, no es pas la Lluna l' astre que té fasses; es el Sol.

El destarotament de 'n Lerroux ha arribat á l' últim grau. En uns articles intitolats «Antes de la Asamblea» sosté la tesis de qu' en Salmerón vá convocar dos vegadas l' Asamblea, l' una pera desferse de 'n Nakens, y l' altre pera desferse d' ELL. No mes que per aixó.

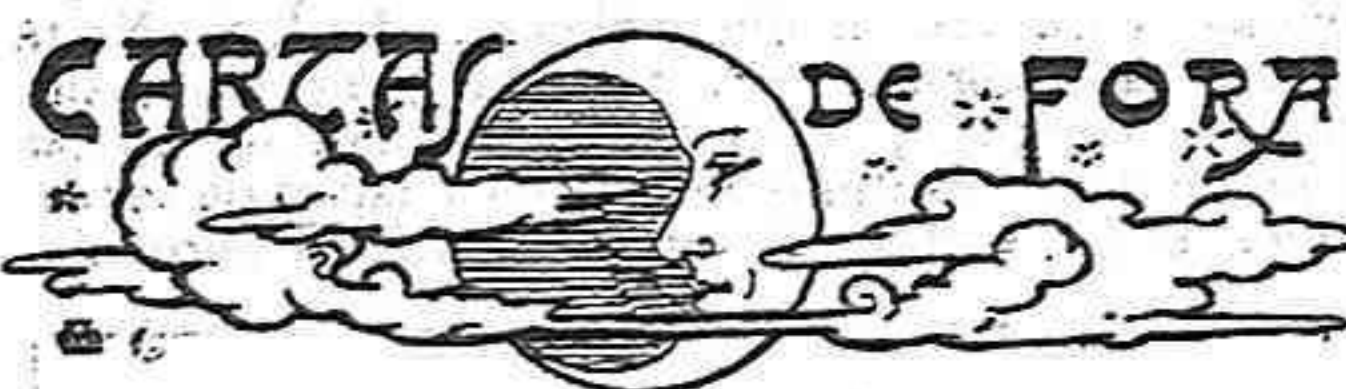
A l' Asamblea primera, que preten que vá ser convocada contra en Nakens, en Lerroux hi vá assistir. ¿Y com, sabent quin era l' objecte de la mateixa no vá fer res en defensa del infatigable llyutador?

Ell mateix ho diu: «En aquella Asamblea ovejuna cometimos todos la cobardía de callar nuestro pensamiento.» De manera que l' terrible lleó 's declara á si mateix ovella y cobart.

Pero la segona, quí ab més empenyo que 'n Lerroux vá damanarla y hasta exigirla? ¿Qui sino ell, descontent dels acorts de la Junta Nacional, deya y repetia: «Venga la Asamblea, en la Asamblea nos veremos?»

Donchs ja s' hi han vist en l' Asamblea: ningú vá posar trabas á la seva llengua, y no obstant, no vá poder sostenir una sola de sas acusacions, ni reforçar ab arguments admissibles cap dels seus judicis apassionats. Ningú vá pelar cevas al seu costat y no obstant vá plorar, com una criatura.

¿Y dir que l' Asamblea vá reunir en Salmerón pera desferse d' ELL! No, senyors: es ELL qui vá desferse de si mateix. Haventhi anat per llana, ne sorti esquilat. Pero no es cert que l' executessin: ELL vá suicidarse.

CATLLAR, 8 juliol.

Es ben edificat lo que passa en aquest poble. Avans era un dels més fermes punts del anticlericalisme; ara sembla que s' hagi girat la truya. Y tot se deu á la actiua propaganda del merlot que 'ns té ja mitj conquistadas á las donas, donchs segons sembla es una especialitat pera aixó de saber convertir á la más bella mitad del género humano.

Els tous, però, no son gayres encare; y si aquest mosén s' ha cregut que aixó de ferse amo de las conciencias es bufar y fer ampollas, li hem de dir que va herrado. Y

que vagi alerta ab lo de bescantar als mascles desde la fonsa, per la poca afició que tenim á snar al seu trayato; que si aixís continúa pot sortime perjudicat.

Que tingui ben present aquell ditxo que parla de l' era y de la pols.

CALAFELL, 9 juliol

El dos xerraires del cubell bugader junt ab els cacichs y el ninot de mollas están á punt de fundar un centre carcatólich ahont poguerse trasmetre totas las batilleries. El factotum de aquest centro 's diu que será un senyor que 's fa passar per sant en vida, pero tothom el coneix per las sevas diabluras satanescas.

Totas aquestas noticias ens donan una gran alegría, ja que si s' arriba á fundar la tal associació 'ns han de facilitar molta pasta pera parlar d' ells y molts panxons de riure que 'ns hi hem de fer á la seva salut.

SECCIÓ OBRERA

Fantasías eternas

¡JOUOS de la darrera senmana, ó siga el día quatre del corrent mes de juliol, á las nou de la nit, se celebrá en la «Económica Radical Socialista», Rambla de Santa Mónica, n.º 6 (Café Catalá), una reunió obrera, qual objecte era tractar de la abolició del

traball de la dona, y á la qual estavan convidats, tácita y implícitament, tots aquells individuos units ab companyeras que treballan en fábricas, talleres, etcétera.

La finalitat de aqueixa reunió constituheix una de las principals bases de la Solidaritat obrera, y tendeix, ans que tot á acabar ab la crisis que pateix el treballador y al millorament que á la llar doméstica y á la infancia reportaria. També podían concorre al expressat acte tots els homes humanitaris y progressius.

Se tractá aixís mateix dels treballs en que, contra la lley, noys y noyas venen sent objecte d' una explotació inicua, causa de la poca cultura, ilustració y anemia que s' apodera de la present generació.

[Molt bé, molt bé! Per lo pedestre y desdenyós de la prosa, á la llegua 's veu que las precedents lineas, escritas sense calor, fredas, tractant l' assumpto ab sequedad, sense una, sombra de amor per las victimas, constituheixen un solt de gacetilla d' un d' aqueixos diaris rotatius, aborriblement burgesos, y, á través de lo insuls y confús de la expressió reporteril, el cronista, primer, y després el lector, ens hem pogut enterar de que, en el fons de tot aqueix horror de treball de la dona y explotació de la infancia, hi ha bastanta candidés de noy y molt de ingenuitat de Paradís.

Es dir, que 'ls companys que prengueren part en aqueixa reunió angelical, hi concorregueren convençuts de que ab sas paraulas anavan á conseguir alguna cosa més que gastar las escasas energías que, la crudel labor de la jornada, hagués tingut á be deixarlos.

[Es tristement encantador! ¿Será cert que Pangloss, com Don Quixot, com tots els sers fantástichs ó reals que viuen fora de la brutalitat práctica de la vida, no morirá jamay?

¿Será cert que l' desventurat Pere Escarrás, escarras de treball, estará condemnat eternament, com el burro de la fanla, á gastar sa pobre musculatura, sos fluxuos nervis y sa carn anémica en rodar la cinia y treurer aygua ab catífuls foradats?

¿Será cert que tots aqueixos milions d' infelissos que 's llean fent badalls de gana pera ajocarse morts de fam en la marga del hospital, en tots els paisos y baix totas las latituts, pateixen durant tofa sa horrible vida de cataratas incurables?

¿Será cert, finalment, que no haurá arribat jamay el día en que l' Juhéu Errant de la miseria aturi sa marxa y 's detinga un sol instant á meditar fredament sobre ell mateix y sobre 'ls altres, á penetrar ab positiva clarividencia en el fons de las cosas?

Siga lo que vulga pera l' porvenir, al present, qu' es á lo que devém obligarnos, una afirmació trágicamente imperiosa, severa, respón á las preguntas formuladas.

Se tracta de que s' aboleixi el treball de la dona; se tracta, igualment, de que la infancia deixi de esser víctima de la inicua y brutal explotació burgesa, á ciencia y paciència de todas las autoritats hagudas y per haver en tots els pobles del globo y á despit de tot aqueix ridícul farrago-farrago de lleys que no serveixen més que pera introduhir una nota horriblement cómica en lo que resulta simplement trágich. No 's tracta més que d' aquestas duas cosas, á judici dels obrers que organisan aqueixa classe de reunions. Pero jo crech que 's tracta d' alguna cosa més important y més seria que tot aixó. Se tracta, si arribés á conseguirse lo que aqueixos candorosos companys se proponen, de que las sevas donas y sos fillets, llibertats, per un verdader miracle social, per providencial acció, del infern dels talleres que 'ls aniquila y embruteix poch-á-poch, se vegin condemnats á lenta follia ó á mort rápida en virtut de la espantosa fam...

[Sembla mentida, obrers, sembla mentida! Jo fins confío veureus organisar batallas de flors ó besamans carrincons: ¿Es, potser, per luxo, per lo que aqueixas donas y aqueixos noys treballan? ¿No es, per ventura, pera fer possible, en rigor, una vida que, atenentse exclusivament al jornal del cap de familia, els seria absolutament impossible? ¿Aqueixos pobres pares, colocan voluntariament á sas tendras criatures entre las horribles engravacions de la máquina burgesa pera tenir el goig de veure com se las trinxen lentament, de minut en minut, de hora en hora, dia per dia y any per any? ¿No ho fan perque 's troban emparedats en l' espantós dilema de sacrificarlos á aqueix martiri ó véurels morir per necessitat y miseria? ¿Aqueixos marits, entregan á sas companyeras, ab satisfacció y alegría, al inessant aniquilament d' una labor homicida, quan no á la sinistra luxuria d' un amo crudel ó d' un majordóm, d' un encarregat salvatge? ¿No 's veuen obligats á ferho, per ventura, perque de no ser aixís, l' escés aliment qu' ells, per si sols, podrian proporcionarshi ab un jornal incivil, no bastaria pera portar á

sos esmunyits y sechs pits algunas gotas de llet ab que donar de mamar á sos pobres fillets?

[Traball de la dona! Explotació de la infancia! Pero, bé ¿y qué?

¿Qué han de fer els treballadors per viure, sino deixar que sas mullers y sos fills sigan cómplices ab ells, y ab nosaltres també, en el suicidi de la familia y en la suprema cobardia de nostra passivitat ó de nostra impotencia, com vos acomodi?

Lo que importa, avants de pensar en emancipar á sas families, els obrers, es buscar el medi de que ellas y nosaltres ens enterem, al fi, de que hi ha sanch en nostras venas, materia gris en nostre cap, cor en nostre pit y que, pera lograr que tot aixó funcioni, posehim un estómach que cada vintiquatr' horas, no reb més que la quarta part de nutrició que necessita.

Aixó es lo que convé; lo altre ja vindrá per si sol, no us apureu, no, no us apureu...

N. BAS Y SOCIAS

En defensa del arrós

S' ha reunít l' Assamblea de grans venedors d' arrós.

—Caballers—dñu el que porta del gremi la direcció:—

El negoci se 'ns acaba. La gent, per aberracions que l' diable que las entengui, l' ha dat per deixá á recó l' arrós, y avuy pot ben dirse que tant senyors, com pastors, com capellans, com toreros, tothom menja macarrons, ó sopa de farrigola, ó fideus del motllo nou.

Davant de semblant desvío que 'ns parteix pel mitj á tots, apodem éreuharnos de brassos, mirant com el nostre honor (y qui diu honor diu quartos) se 'n va á can Estreus? —¿No y no!

Hem de fé un esforç titánich, hem de crida en tots els tons que l' arrós es intangible, y probar, com dos y dos fan tretze, que 'ls arrossayres, tractantse d' aquest rengló, no som humils anyells dócils, som toros braus, som lleóns!

—¿No esteu ab mí, amichs del gremi? —¿Sí!—contesta com un tró la multitud exaltada:—

¡Llyutém!

—Donchs ¡arriba, noys!

Veniu ab mí.— Y l' Assamblea, en batalló tumultuós, s' encaminá á casa en Maura, gran ministré y capítost dels sabis varóns que 's cuydan de regentar la nació.

—¿Senyó, ampareunos!

—¿Qué passa?

—L' arrós, l' inefable arrós, está en perill.

—¿Redimontri!

¡Un menjar tan fi y tant bo, una cosa tan sagrada!

Ho lamento de tot cor. —Més ho lamentém nosaltres, que hi comerciém al en gros y estém vevent el negoci anar temps há á tomballons. Per xó venim á trovarvos; vos ens heu de salvar:—

—¿Cóm?

—Dictant una lley que 'ns posi á cubert dels vils traydors que l' nostre negoci espalltan.

—¿Una lley ho arregla tot?

—¿Ah, digueu!... ¿Qué no faria en defensa del arrós, l' ideal, el plat simbólich dels verdaders espanyols?—

—No demaném privilegis, ni extransyas, ni excepcions; volém sóls justicia, amparo...—

—¿Amunt!... Aboqueu d' un cop.

—La lley que convé que 's dicti no té de dir sino aixó:

«Se declara obligatori

»el consum del noble arrós;

»queda des de avuy prohibida

»la venda de macarrons,

»d' estrelletas y de sémola;

»se tancarán tots els forns,

»totas las pastisseries

»y tots els diversos llochs

»ont se fabrican borregos, cocas, neulas y turrons.

»No 's cultivará cap planta

»que dongui alimentació,

»com per exemple blat, ordi, fabas, llentias, cigrons,

»monjetas, naps, pastanagas,

»escalunyas y pebrots.

»Per últim, al qui se l' trobi

»menjant, ja ab colla, ja sol,

»qualsevulga tontería

»que no sigui l' sant arrós,

»se li clavará una tunda

»y sense contemplacions

»se l' tancará á la Modelo

»lo menos un mes ó dos.»

Veus aquí els nostres propósitos, ¿qué us pareixen, don Antón?

—Me pareixen un absurdo,

»un cúmulo de pretensions

»totalment impracticable.

—¿Qué diheu?—

—Clarito, noys: els embuts no m' acomodan.

Jamay, com no 's torni boig, hi haurá un ministré que us dongui tals privilegis.

—¿Que nó?

Lo que avuy se fa ab el sucre, ¿per qué no 's pot fé ab l' arrós?

C. GUMÁ

El Mikado y l' Oncle Sam

EL QUÁN, EL CÓM, Y L' QUÉ DEL CONFLICTE

EL Japó y 'ls Estats Units están á punt de barallarse.

¿Motiu?

En apariencia, els xochs que á Sant Francisco de California hi ha hagut, ocasionats pels immigrants japonesos.

Pero la verdadera causa no es aquesta.

¿Quina es, donchs? Á TOKIO

Mutsu-Hito parla ab en Togo.

—Y bé, diguen, almirant; de la colossal victoria conseguida sobre 'ls russos ¿quina ventatja n' hem obtingut?

—Cap.

—¿Ens ha dat gayres diners en Nicolau?

—Ni un centim.

—¿Ens ha cedit res del seu antich territori?

—Ni un pam.

—Y donchs, ¿per qué, per qui, á sant de qué hem guerrejat, y hem sacrificat tants homes, y hem destrossat tants peixos y hem armat tan espantosa saragata?

En Togo 's queda callat.

—¿Sabeu qui 'n té la culpa d' aixó? Els Estats Units, en Roosevelt.

—¿Es veritat! La intervenció d' aquest home va ser funesta.

—¿Funestíssima!... Ab els seus idilis pacifistas y las sevas cansóns humanitarias ens va ben fastidiar.

—¿Per qué us el escoltavau?

—Pero si no 'm deixava sossegar, día y nit ab la mateixa xeringa: «Mutsu-Hito, feu la pau; Mutsu-Hito, no us mostreu exigent; Mutsu-Hito, penseu ab el fallo de la Historia; que jutjará la vostra conducta.»

—La vostra excessiva bondat ens va perdre.

—¿Malehitis sigan els Estats Units y la Constitució que 'ls aguantan!... Pero... ¡me la pagarán!

—¿Qué penseu fer?

—¿Buscalshí bronquina. L' assumpto de California 'm dona una magnífica ocasió.

—¿De manera que preparo l' esquadra?

—Sense perdre un moment!... Á WASHINGTON

En Roosevelt conferencia ab el seu secretari de Guerra.

—¿Ja sabeu lo que passa á Filipinas?

—¿Una nova pesta?

—Endevinat! La pesta japonesa, la més perillosa de todas las pestas conegudas. Acabo de rebre del governador general desagradables noticias. Tot l' arxipiélach está plé de nipons, que han pres alló com cosa propia.

—¿Qué hi fan allí?

—Alguns, lo que poden; altres, lo que volen. N' hi ha que 's dedican al espionatge, n' hi ha que al comerç... Pero en el fondo, tots portan el mateix propósit; aixó es, xuclar d' una manera ó altra la riquesa d' aquellas islas.

—Cosa que nosaltres no devém tolerar.

—Naturalment! Seria gracios que haguessim birlat las Filipinas á Espanya, pera deixarlas explotar pels japonesos...

—¿Qué penseu fer?

—Enviar á Manila poderosas forsas navals, y una vegada presas las degudas precauciones, expulsar de las islas á tots els nipons, tant si 's dedican al comerç, com á la industria, com á la cassa de papallonas.

—Y si l' Mikado s' empipa?

—Ja 's desempipará.

—Y si 'ns declara la guerra?

En Roosevelt somriu ab posat mefistofélich.

—Aixó es cabalment lo que vull; que 'ns declari la guerra, pera escarmentarlo d' una vegada y no tenirlo sempre, com una mosca enfadada, assentat á la punta del nas.

—Aixó vol dir que cal preparar las eynas?

—Com més aviat millor. Á LONDRES

Mr. Campbell al primer secretari:

—Enviheu un despaig á Washington, dihent de part meva á n' en Roosevelt que en el conflicte ab el Japó no s' acoqui, que la rahó es tota d' ell y que en cas apurat aquí estém nosaltres pera tot lo que convingui.—

Al secretari segón:

—Poseu un cablegrama á Tokio, participant de la meva part á n' en Mutsu-Hito qu' en el conflicte ab els Estats Units no s' arronsi, qu' ell es qui té tota la rahó y que, passi lo que passi, aquí estém nosaltres per tot lo que se 'ls pugui oferir.

—Pero ¿no heu dit al primer secretari...?

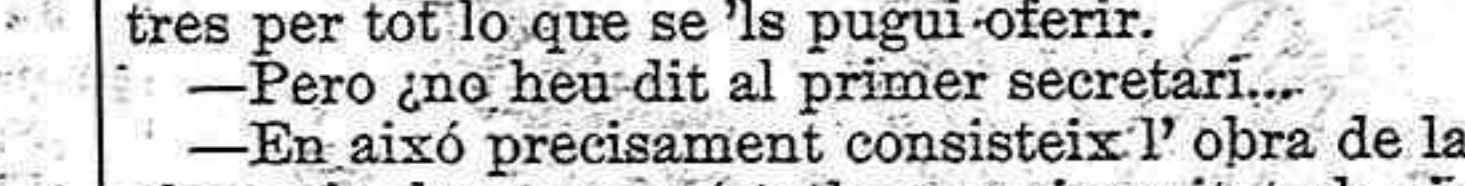
—En aixó precisament consisteix l' obra de la diplomacia: bona cara á tothom y sinceritat ab ningú.

¿Qué 'ns convé á nosaltres, donada la situació que al Assia ocupém? Debilitar á tots els que en aqueillas regions poden feros sombra. ¡El Japó barallantse ab els Estats Units! ¿Volen espectáculo més hermós per una nació que té per allí tants interessos?

Y baixant la veu, anyadeix:

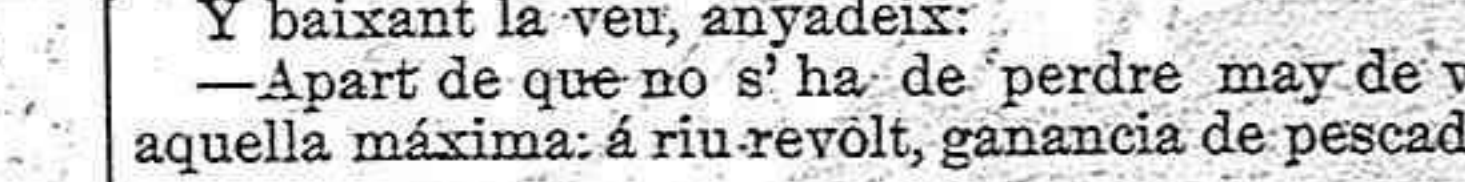
—Apart de que no s' ha de perdre may de vista aquella máxima: á riu revólt, ganancia de pescadors.

FANTASTICH

OLÍTICA y sucre: aquesta es la nota del día.

Els oligarcas diuhen:—El país está indignat contra l' monopoli, y es capás de donarnos tragos molt dolents; pero tant se val: hi tirarem forsa sucre, y serán de més bon passar.

L' alcohol excita al home, pero no l' fortifica.—Dr. Le Gendre.

2,000

Pero ja cal que vagin ab cuydado. Del sucre no se'n pot abusar. El sucre fa cuchs.

Y nosaltres, al puesto d'en Maura, no las tindriam totas. Ha caygut sobre Barcelona una ratxada de creus.

Y com que estavan desprevinguts y sense l'parayguas obert, n'han tocat a n'en Sanllehy, al Abadal, al nostre correligionari Bastardas, y fins al nostre amic Santiago Rusiñol.

A propòsit de creus, recordo una frase del pintor Courbet.

En els últims temps del imperi, el govern de Napoleón s'empenyà en condecorarlo, y el gran artista, que professava ideas republicanas, refusà l'honor dihent.

—He observat que 'ls moltóns assenyalats son els que están destinats al escorxadador. Per lo tant, com jo de moltó no'n soch, y al escorxadador no vull que m'hi portin, renuncio a que m'assenyalin.

Y ara diguin que no progressém. Un capellà francès ha tingut la bona pensada de reemplaçar ab un fonógrafo al escolaner que li ajudava la missa.

Ara no més, falta que 'ls feligresos, entusiastas del progrés modern, reemplaassin també ab un fonógrafo al capellà que la diu.

Y si aquest sistema trascendís a Espanya y s'ampliés a tots els actes del culte, vels'hi aquí qu'en un moment se podria suprimir el pressupost del clero.

Consti que m'apunto la idea. Y que l'aprofitaré tan bon punt puji la República y'm fassin ministre de Gracia y Justicia.

Sobre tot de Gracia, per lo que la modificació tindria de graciosa. Desde'l dijous ha comensat a funcionar una barberia en la titulada Casa del Pueblo.

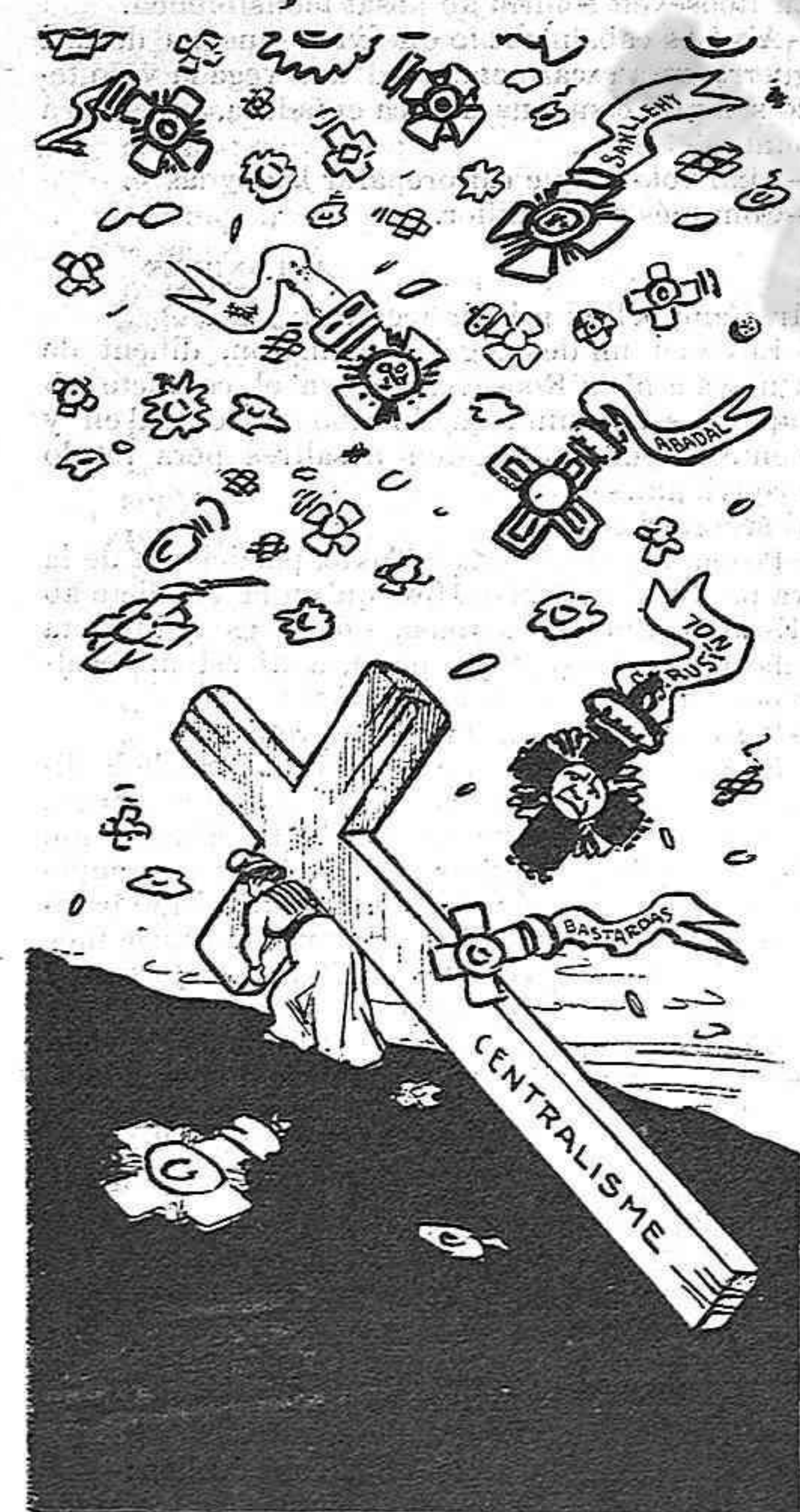
Negoci segur. Dada l'afició que tenen alguns a que en Lerroux els hi prengui el pèl. En Fernando Diaz de Mendoza, marit de la Guerrero, per mort del seu pare, acaba d'heretar els títols de comte de Salain y Balazote y de marquès de Fontanar, que portan aparellada la grandesa d'Espanya.

Y com a gran d'Espanya podrà parlar ab el rey sense treure's el sombrero.

Això, a primera vista, sembla res, pero resulta quan menos molt higiènic, perquè 'ls grans d'Espanya, no haventse de descobrir, alguns refredats s'estalvian.

No obstant, no hi ha ganga sense pena. Y la pena que actualment está passant el Sr. Diaz

Pluja de creus

—¡Aquestas ray!... La que jo porto a sobre es la bona!

de Mendoza y la seva consort, dimanen de l'actitut hostil en que s'ha colocat una gran part de la noblesa espanyola, que no poden consentir que uns cómichs siguin tan nobles y tan grans d'Espanya com ells, que no fan la comedia, a lo menos, en las taulas dels teatros.

Y tot se 'ls ne va ab acudir al rey ressucitant velles pragmàticas sobre la condició vil dels comedians... com si el guanyarse la vida cultivant l'art honrosa y gloriosament sigués una infàmia.

Pero el poble s'ha anat democratísant y fins troba que la cansalada rancia dona mal gust a l'olla.

A Roma han tingut efecte unas eleccions municipals, donant per resultat el triomf de 24 regidors anti-clericals y de cinch clericals no més.

El Papa está desconsoladíssim. Podrà treure's la tiara pera dormir, pero lo qu'es la derrota dels seus partidaris, ni de nit ni de dia se la pot treure del cap.

Després de tot ha succehit lo que havia de succehir. Tothom sab que a Roma no hi ha creencias, que no en va diu el proverbi d'aquella terra: «Roma veduta, fede perduta.»

L'Odón de Buen l'ha donada en demanar a cada votació que 's conti el número dels senadors presents. Y com son molts els que faltan a la sessió, en Maura s'ha alarmat, y vinga expedir telégramas

SOLUCIONS

- A LO INSERTAT EN EL ÚLTIM NÚMERO
1. XARADETES.—I. Am-pa-ro.—II. En-can-ta-do-ra.—III. A-te-ca.—IV. A-ma-de-o.—V. Pi-ne-do.
2. ANAGRAMA.—Pera—Taper—Paret.
3. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Conversa.
4. CONVERSA.—Felip.
5. GEROGLÍFICH.—Cap malalt está sa.

Han endevinat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: V. S. Enamorat de M. Gratacós, Miguel Abril (a) Caló, Dos aficionats Torroellenchs, Moka Soka y C., Visca la Flor de Maig, Anton Quer, y Un Reig nebot de 'n Lix Pairot d' Aguilana.

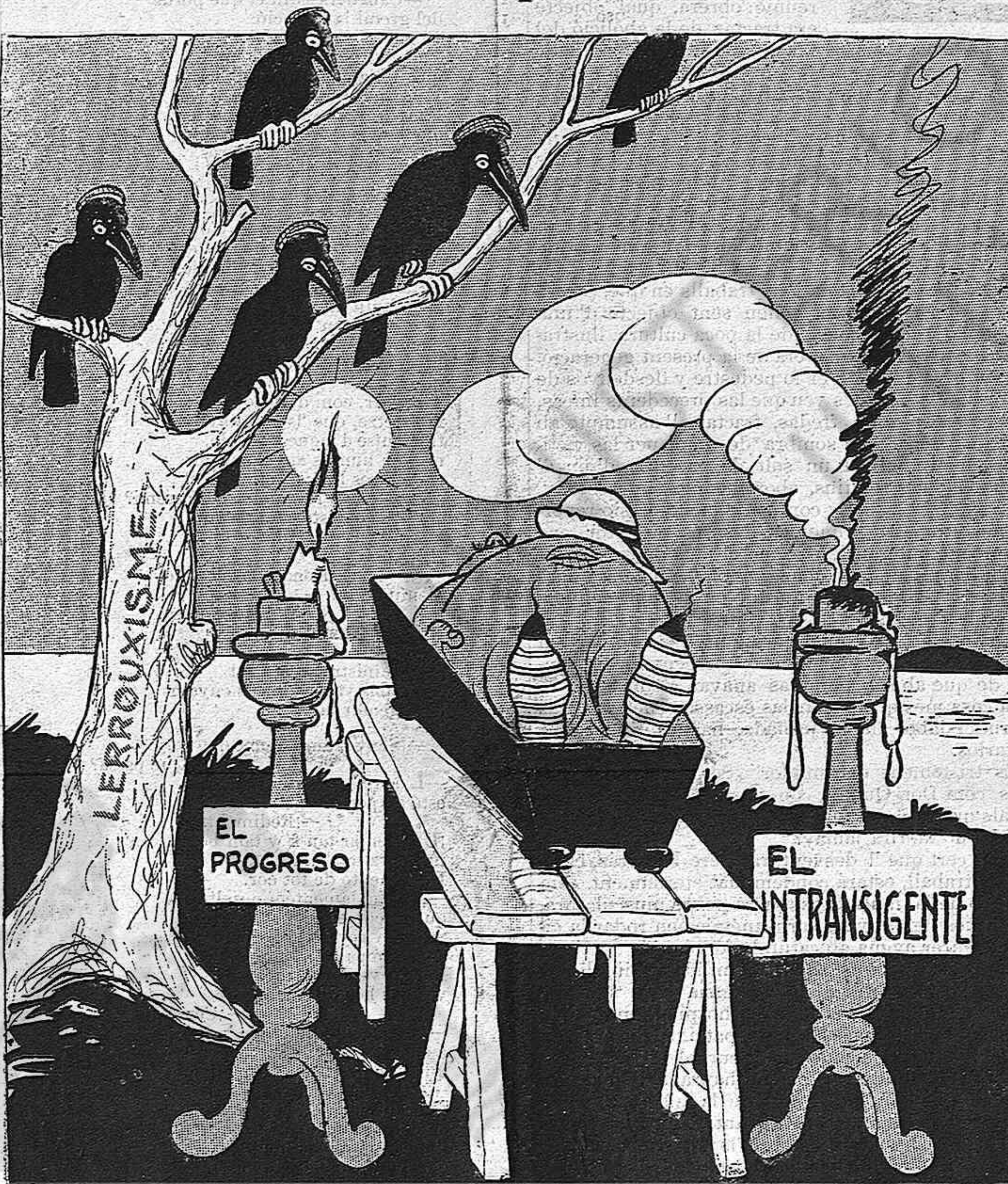
XARADAS

AL MEU AMICH ALI-FOIX, el Vell

Barcelona

Mon apreciat company: Dugas envió per medi del correu aquesta carta

De cos present

Ja se li ha acabat un ciri, comenseu el gori-gori:

un cop se li acabi l'altre, ¡de dret cap a la necrópolis!

a dreta y esquerra, manantlos que compareguin sens falta.

Després de tot, en Maura té rahó. ¿Quina por ha de ferlos la calor als conilletes de guix? Si siguessin de cera 's comprén que fuggissin del perill de derretirse. Pero el guix resisteix las més altas temperaturas, y ademés, com a bons mauristas, venen obligats a pendre exemple del seu amo.

Ja ho diu el vulgo:—¡S'ha de patir! Ja s'ha trobat la frasse típica pera designar el projecte de monopoli dels sucres. ¿Saben com ne diuhem a Madrid? ¡El Panamá dols! ¡Oh Panamistas llaminers! ¡Mala pedregada d'atmetllas d'Arenys vos caygui a sobre!

També 'ls cultivadors de canya de sucre están desesperats a causa del projectat monopoli. Y ningú se 'ls escolta.

¿Volen ser atesos? Donchs fassin lo que 'ls diré: procurin que las canyas de sucre se tornin llansas. Aquesta es la única manera que hi ha a Espanya de fèrse respectar.

El Intransigente de Madrid, ha hagut de transigir ab la dura realitat, resignantse a desapareixer de la escena.

Creat per desprestigiar a n'en Salmerón y posar dificultats a la celebració de l'Assamblea republicana, no ha pogut sortirse ab la seva, havent sucumbit de una malaltia extranya: una complicació de anèmia y hidrofobia, sense que hi hajan valgut els bons serveys dels doctors de la Facultad liberal dinástica.

El de Romanones, com qu' es coix, aquesta vegada no vá arribar a temps a la consulta.

ab sexta-quinta del mes que ara corra de dret a ca'n Pistras hu l'any de gracia mil nou cents set. Havent vist que escribías alguns petits treballs a LA CAMPANA y a La Esquilla, las quals jo las arxivoy, fentlas posar per tomos d'un any a altre; (aquestos son els únichs periódichs que m'fan passar alegre la setmana), me valch de la ocasió, donchs, pera dirte si m'farás un favor, y que jo quarta fio; no t'costará tercera un céntim, y ademés dos-tombat darém las gracias jo y Alá. Y ara vaig a lo que importa d'havere vist aquest carta.

Para, donchs, atenció; jo era caixista farà pot ser vint anys y treballava a ca'n Tasso y componia alashoras La Esquilla y LA CAMPANA, dantme 'ls originals un bon subjecte que feya de regent, un tal Moragas, li donas expressions de la part meva si es qu' es viu (que no ho crech) y... santas Pasquas.

Cansat ja de compondre sempre llettras que m'donavan poch pá y si molta gana, vaig segona-terera 'l prima-segona tercera-quarta de deixar la caixa y ab els poquets estalvis que tenia quart vaig aná als Encants y una parada allí vareig comprar, per quatre quartos, que hi havia potser deu mil sabatas y las vaig vendre aquí dintre Mequinez vuyt vegadas més caras que al comprarlas a Barcelona. Ves, que de las sobras m'he fet un gran palau de pedra y nácar.

Tinch per mas distraccions vint concubinas, pero la veritat es que ja m'cansan; m'agradaria més una espanyola que totas las que tinch que son del Africa. Per lo tant, buscarás ma favorita que sigui ben total, pero ben guapa. Tu promé'teli tot: l'oro y el moro; y un cop l'has trobada l'acompanyas ab vapor al Marroch y me la portas cap a Mamelatú, desert de Sahara.

Actualitat gráfica

JOAN RULL

pres ab motiu del nou procés sobre las bombas.

Aquest es el favor que jo t demano y qu' estich esperant de tú ab molta ansia mentres jo prego a Alá que la fortuna t'obri de bat a bat la seva casa.

BARRAMBÀM

II

AL MABAB BARRAMBÀM

Mamelatú (Desert de Sahara)

Gran Mabab Barrambám, que Alá vos guardi. Vaig llegir la tot carta que va tenir l'honor de publicarli LA CAMPANA DE GRACIA, hu aquí mateix li torno la contesta, (si al senyor director li quint la gana).

Aixís, doblada-quinta la casualitat que cada setmana llegeix aquí al Marroch els periódichs La Esquilla y LA CAMPANA, li vindrà de perilla tersa-quart enterarse dels passos que jo he fet tots aquests dias fins cumpri l'contingut que m'demanava.

Ja he vist aquell subjecte que s' diu senyor Moragas, li he parlat de vosté y encar recorda de quan allá a la impremta treballava, ha estat ell més content de ma visita que ni que li hagús dat... una castanya, pero no s'fa a can Tasso com llavors La Esquilla y LA CAMPANA tenen impremta propia, aquestos setmanaris son a casa... seva y l' mateix regent encar se cuyda de tot, malgrat ser vell, y té més sava sens dirli cap mentida que aquell célebre pí de las tres brancas.

Deya que li busqués una xicota tercera-quarta ferla sa sultana; jo n' tenia un floret, ben escullidas, hu li posaré 'ls noms aquí a la carta: las Bellas Parisinas, la Chelito, la Loé y la Luz-Bell; mes la Cleopatra aquesta es la milló, es la preferida. ¡Quín tipo més barbian! hu ¡quina gracia! Per repicar ab sal las castanyolas dupto se n' trobi un' altra. Jo li he promés la mar y sas arenas pro, igual que las demés m' ha dit:—¡Naranjas! que no n' vol cap de moro

perque la carn de porch diu qu' es privada y que més li agrada aquí a Barcelona perque s' menja a tot drap grans butifarras. Ja está, donchs, enterat de tots els passos que sens parar he fet: si no li agrada dos-tombat vé vosté aquí a Barcelona que a casa hi trobará bon llit y taula.

ALI-FOIX, el Vell

CORRESPONDENCIA

Caballers: Boby masnouench, Un anti-maurista, J. M. V., Un curt de gambals, A. Q. R., B. N. (a) Company dels amichs, Jofre Pelat, Ramiro R., Visca la Flor de Maig, Un aprenent de barbé, R. Pécero, Un anti-arbitista, Eduardo Saló, y otros que seria prolijo enumerar: Ab molt sentiment.

Caballers: Moka Soka y C., Anton Quer, Tigre del Soriano, S. L. V., Pere de la Joana, y Secundí Magem: Ab aquella alegria.

Caballer: Jaume Murtra: Millor, home, millor. Com més preparats estiguin, més aclaparadora será la derrota. De tots modos, eh? gracias per la confidencia.—Joseph Bertran Abreu: Vosté diu: Adjunt li remeto uns petits é insignificants versets... Conformes de tota conformitat; per xó no 'ls publicuém.—Andresito: Rebut, y tantas merces.—J. Planas y Umbert: Las sevas espurnas tenen molt poca intenció; per altra part els versos son defectuosos. Y es que hi ha quí s' estableix de poeta lo mateix que un gat se posaria a fer de cullerayre.—Victor Canigó: Dispensi, vosté no deu saber qué cosa son assonancias y lo que perjudican a la poesia... No?... Donchs que li expliqui en Coll y Vehí, ó mossén Cortejón.—R. P.: Suposo que ja se n' haurá donat. No hi ha de qué.—J. T.: Crech que haurá vist' el qué y el cóm.—L. J. S.: No té un interés prou general.—P. S.: Ara ja no es ocasió. Tinguin en compte que las cartas, ademés de tancar quelcóm de interés pel públich, deuen haver de ser intelligibles, es dir, escritas ab certa correcció. Y perdonin.

2,000

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8 Tinta Ch Lorilleux y C.